

ПОТРЕБИ, ІНТЕРЕСИ ТА ЦІННОСТІ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ

Актуальність теми: проблема розвитку та процвітання, як особистості. Прояв індивідуальності особистості у її вподобаннях, характері, здібностях. Мета: виявити вплив потреб, інтересів та цінностей на особистісний розвиток.

Об'єкт дослідження: потреби, інтереси та цінності особистісного розвитку.

Предмет дослідження: особистість та її розвиток.

Георг Гегель говорив: « інтереси, як і потреби є рушійною силою діяльності, поведінки і вчинків людини. Вони рухають народом «.

Рушійна сила інтересу провляється у тому, що людина зацікавлена у чомусь і за певних умов діє саме у цьому напрямі.

Особистість – це віддзеркалення соціальної природи людини, розгляду її як індивідуальності та суб'єкта соціокультурного життя, що розкривається в контекстах соціальних взаємин, спілкування і предметної діяльності; соціально зумовлена система психічних якостей індивіда, що визначається залученістю людини до певних суспільних, культурних, історичних відносин.

Процес особистісного розвитку - це позитивні зміни в особистості. Це розвиток, який приходить до людини з віком та формується під впливом оточуючих або ж від самої людини та її потреб, інтересів.

Потреби - це ті форми взаємодії людини зі світом (духовні чи матеріальні), необхідність яких обумовлена особливостями відтворення і розвитку її біологічної, психологічної, соціальної визначеності, і які тою чи іншою мірою відчуються, усвідомлюються людиною. Американський психолог А. Маслоу - перший хто розібрався в структурі потреб та виявив їх роль. Потреби поділяють на природні та штучні. Де починаються вищі потреби (штучні) , там, власне кажучи, починається формування особистості. В результаті виникає двоспрямований процес: потреби керують людиною, а вона формує їх зміст. Чим вищі запити особи, тим складніший процес формування потреб.

Елемент «Інтерес» - спонукає особистість до пізнання, розвитку у певних аспектах, які її зацікавлюють. Разом із потребами інтереси становлять основу цінності.

Цінність виступає як закріплене ставлення людини (ідеї, уявлення, переживання, установки) до елементів навколишнього світу, які визначають вибір засобів і методів діяльності і їх застосування в соціальній практиці. Цінностями можуть виступати предмети людських прагнень, устремлінь, бажань, а також процеси, явища, ідеї. Вони виявляються у формі ідеалу (абстрактне уявлення), в елементах матеріальної та духовної культури, соціальних цінностях. Кожній людині притаманна індивідуальна ієрархія особистих цінностей, що дозволяє говорити про таке поняття, як шкала цінностей. Все це пов'язує духовну культуру суспільства з духовним світом людини.

У відповідності з ієрархізованою системою, прийнятою даною особистістю, у неї виробляються відповідні переконання, установки, принципи та ідеали життєдіяльності, домінують у різноманітних діях, формуються також симпатії чи антисимпатії, любов чи ненависть, схильність чи неприязнь, вольові зусилля, рішучість боротися за позитивні для даної особистості соціальні чи культурні цінності.

Ми характеризуємо людину як особистість, залежно від того, на які цінності вона зорієнтована і чи збігаються вони із суспільновизнаними. Але цінності відображають не просто дефіцит, потребу людини в чомусь, але і процес соціального порівняння. У процесі суспільного життя люди порівнюють себе з іншими. Все це виражає прагнення до самореалізації та самоутвердження. Система цінностей виступає і як механізм, і як результат соціального порівняння, способу упорядкування елементів культури.

Цінності та потреби тісно взаємопов'язані. Це - два боки єдиного цілого. Якщо потреби - це спонукальна сила, яка коріниться всередині людини, то цінність визначає ті об'єкти, котрі задовольняють цю потребу.

При взаємодії людини та інтересів виникає «мотив». Це - усвідомлена потреба особи у досягненні певних цілей, бажаних умов діяльності. У класифікації мотивів виділяють матеріальні та духовні як основні, а також економічні, політичні, соціальні, ідеологічні тощо. Людина прагне здобути те, чого потребує, те, що цінить, відповідно орієнтує поведінку на конкретні цінності, причому свідомо. А це і є властивість мотиву поведінки.

Висновок:

Отже, особистісний розвиток - це збагачення внутрішнього світу людини, вміння контролювати та направляти у потрібне русло. Потреби, цінності та інтереси - це те, з чого складаються особистісний розвиток.

Список використаних джерел

1. <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/philosophy/13001/>
2. https://pidru4niki.com/15941024/sotsiologiya/osobistist_predmet_analizu_potrebi_interesi_tsinnosti
3. <http://journals.uran.ua/index.php/1810-2131/article/download/125006/119520>
4. <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/108002/31-Yankina.pdf?sequence=1>
5. <https://core.ac.uk/download/pdf/53035441.pdf>